

Stockkankaret som fastnade i regalskeppet Vasa

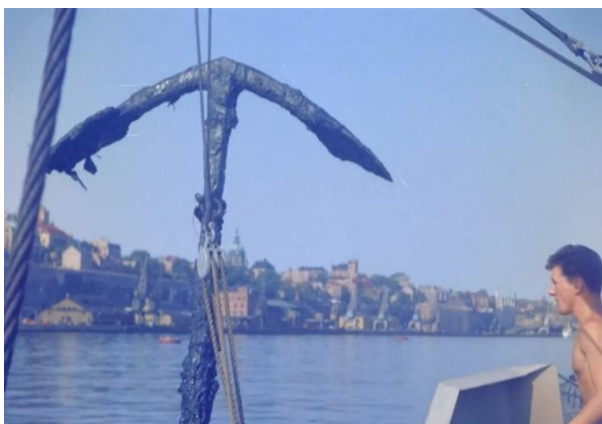

Bild: Björn Landström

Torsdagen den 10 augusti år 1628 sjönk regalskeppet Vasa utanför Beckholmen i Stockholm på sin jungfrufärd. Vasa hann segla i ungefär 15 min innan hon krängde kraftigt i vinden, fick slagsida och vattnet kunde fors in genom de öppna kanonportarna. De hela var över på några minuter, 30 personer omkom av de 150 som fanns ombord.

Vasa skulle först segla till Vaxholm där fruar och barn skulle kliva av. Därefter skulle färden gå till Älvsnabben i södra skärgården, där 300 soldater skulle embarkera för att föras till Polen och det "30-åriga" kriget som härjade för fullt. Men istället hamnade Vasa på 32 meters djup vid inloppet till Stockholms ström.

Efter 333 år lyftes Vasa upp från Strömmens botten men under denna tid hade många fartyg fastnat med sina ankare i Vasas skrov. En del satt fortfarande kvar på Vasa, andra låg intill på botten och många hade slitit sönder delar av Vasa efter att man lyckats få loss sitt ankare.

Bilder: Sjöhistoriska museet

Mellan åren 1956-1959 bärgades flera "stockankare" från Vasa. Regalskeppet hade 5 egna stockankare som man har identifierat. Övriga var förlorade av andra fartyg.

Det ankare som ligger i hembygdsgårdens trädgård är ett av dessa stockankare som bärgades.

Ankaret deponerades år 1964 till Vaxholms Hembygdsförening av dåvarande "Wasa-nämnden" och blev en påminnelse om vart skeppet Vasa skulle segla på sin jungfrufärd.

Ankaret är med största säkerhet från 1700-talets första hälft. Det som talar för detta är att trästocken är längre än läggen samt att stockens två delar är sammanfogad enbart med dymlingar (träpluggar), spår av järnbeslag syns ej. Ankaret är relativt smalt samt att röringen är relativt stor. Tidigt 1700-tal var läggen och trästocken ungefär lika långa.

Dymlingar som sammanfogar stockens två delar,
idag kompletterade med tre bultar

Bild ur boken: Regalskeppet Vasan av
Björn Landström 1980

Röringen kläddes med tjärad märling, tvåtrådig lina av tjärad hampa, för att få så litet slitage på ankartåget som möjligt.